

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 1. Quomodo contristati sunt?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

humano excitari per illud & acui fidem commi-
niscantur, languori fidei remedium præscribi ora-
tionem, orationi præsidium per ex ieiunio, ait Calu-
in Harmon. Hunc vero errorem Christus excludit.
Nam si sola fide dæmon pellitur, sufficit eam esse,
quale est granum sinapis, siue à ieiunio, siue aliun-
de excitata sit, at nunc duo alia proponit, & adiungit
diuersa remedia sine quibus fides efficax non est.
Quo ex loco etiam satis intelligi potest, quam vocet
fidem sicut granum sinapis, nempe ardentem chari-
tatem, orantem, ieiunantem, corpus pro aliena cha-
ritate affligentem, ne vero putetur tantum dicis cau-
sa dici de ieiunio. Marcus 9. 29. clarius exponit. Hoc
genus in nullo in se habet seu nullare, vt Beza vertit, potest
exire nisi in oratione & ieiunio. Orationem & ieiun-
ium facit instrumenta eijcendi Dæmones, quia de
fide mentionem non facit. Concludit tandem.
Hinc clare apparet, quam ridicule papiste antidotum in ieiunio
constituunt, fugandis diaboli, quin Dominus non alio
refert, quam ad acendum precandi ardorem. Antidotum
fugandis dæmonibus est non modo oratio, ieiun-
ium, Eleemosyna, castitas, aliæ virtutes, sed impi-
mis charitas. Non iussit eos Dominus orationis ar-
dorem acere ieiunio, & ita fidem accendere, Sed
oratione & ieiunio pelli dicit, & sine illis pelli non
posse. Nec potest exire nisi per precationem & ieiun-
ium. Cur ergo non sit nobis antidotum, sine quo
pelli non possunt, & per quod pelluntur? Fides ac-
cendi, non solum oratione & ieiunio potest, verum
etiam audito, vel lecto verbo Dei, pia creaturarum
consideratione, Sacramentis, & vt nuper quidam
poetæ impuri Tubingæ falso cecinerunt, concubi-
tu. Hoc enim modo posse aiunt intelligi, Dei patris
amorem in filium, si ipsi quoque filios generent, a-
lio modo non posse. Si igitur fidei augmentum dun-
taxat erat necessarium, id dicendum erat, de oratione
& ieiunio nulla facienda mentio.

Caluinus deinde verba Christi inuertit ita tamen,
vt suam etiam opinionem refutet. Quum autem il-
lud genus dæmonij aliter eijci posse negat, quam
precibus & ieiunio. Sensus est, Vbi altæ radices fixit
Satan & diuturna possessione inualuit, vel vbi effrenâ licen-
tiâ grassatur. Difficilem esse & arduam victoriam, ideoque
totis viribus pugnandum. Orare ergo & ieiunare est to-
tis viribus contra dæmonem pugnare. Nam sola fides
non magnopere in pugna laborat.

Multi quoque putant, illud dæmoniorum genus
hæcignari quod diu hominem obsedit. Vt Stapl. in
antiquis. Lyranus, Spiritum fornicationis. Caietanus
genus esse, quod surdos & mutos faciat. D. Tho-
mas, & Chrysostomus: omne genus dæmoniorum.
Verum constat hic singulare genus indicari, contra
quod ieiunio pugnandum. Basilius ieiunium vo-
cat armaturam, qua aduersus impios Spiritus sit pu-
gnandum. Sed si fidei sit opus, cur ieiunare oportet?
querit Chrysostomus. Quia vna cum fide non paruas
vires adfert ieiunium. Qui orans ieiunat, binas habet alas,
inquit, quibus ipsos ventos volando præteruehitur, sic Cle-
mens Roman. Constit. Apost. lib. 5. cap. 19. Iusti-
nus ad Anton. Pium. Irenæus lib. 2. §. 56. Athan.
Ethiocrat. ad Monachos, allato Exemplo Niniuitarum,
Bethuliensium, Mardochei, & addit. Hic (iei-
unij) Saluator noster in carne hominis, quam assumpserat
suadelas diaboli tentantia obrundit. Quas cessi aliter potuif-
set expellere, docendos tamen populos voluit hac imitatione
formare. Ieiunium sane Christi fidem, quam non
habebat, non accendit. Plura, I. de virginitate. Et E-
phrem de ieiunio. Epiphani. in comp. doctrin. ieiun-
narios, ait, vt pro peccatis nostris ieiunia nobis a-
pad Deum supplicentur. Hil. in Psalm. 118. Alius ieiun-

ni placet, alius simplicitate fidem promeretur, alius vitia E-
leemosynâ redimit. Ambr. de Helia & ieiunio. Magna
virtus ieiunij & tam speciosa eius militia est, vt ieiunare de-
lectaret & Christum. Tam valida, vt ad oculos homines at-
traheret.

VERSUS 22. 23.

*Et occident eum, & tertia die resur-
get. Et contristati sunt vehemen-
ter. Et cum venissent Caphar-
naum, acceperunt qui didrachma
accipiebant, ad Petrum, & dixe-
runt ei: Magister vester non sol-
uit didrachma.*

QUESTIO I.

Quomodo contristati sunt?

§. 1. **A** Vdito iam sæpius de morte Christi præsa-
gio turbantur, & contristantur valde. Mar-
cus. 9. 31. At ipsi ignorabant verbum, & timebant interro-
gare eum. Et Lucas. 9. 45. Fuisse occultum, vt non senti-
rent illud. Aliquomodo igitur intelligebant. Sed ta-
men aliud latere existimabant. Verba enim ipsa au-
dite & percipere necessario debuerunt. Sed tamen
quia vix tantam Christi cladem & arumnam ad ani-
mos admittiebant, parabolas, aliæque secum cogita-
bant. Qua de causa etiam de Petri primatu post
non satis considerant, ambitione aliqua im-
pediri.

Tarde credimus, quæ fieri nolumus. Et ipsa ta-
men dubitatio animum magis, ac magis angit. Id
explicuit Chrysostomus, & causam reddit, cur post
vocem patris, & tam multa audita adhuc hæsi-
tarint. Factum est hoc, inquit, quod adhuc igno-
rarent, vim eorum quæ dicebantur, quod Marcus,
& Lucas innuendo dicunt. Quod quidem igno-
rabant verbum, & interrogare timebant. Sed quo-
modo si ignorabant, dolebant? Respondet. ἔτι οὐ
πάντα ἤγουν. Quod non omnia ignorabant. Nam
de morte sciebant, continuo enim audiebant. Sed
quod mortem breui euasurus, & resurrecturus es-
set, quæque inde bona secutura, non perspicue co-
gnoscebant. Malebant eius sine morte gloriam vi-
dere. Amor autem magnus etiam breuia amici ma-
la abesse vellent, & immortalem amicitiam esse vo-
lebant, eam morte rumpi morte grauius existima-
bant. σφόδρα γὰρ ἀνείχοντο τὴν διδραχμὴν, valde e-
nim adhærebant magistro, inquit Chrysostomus.
Stabiliserat amor, qualem & mundani amici quæ-
runt, sed non inueniunt. Dicunt illi:

οὐδεὶς ἐραστὴς ὄντι οὐκ αὐτὴ φίλῃ

Nullus amator, qui non semper amat.

Apostolorum amor immortalis erat, ideo & maior
ex aduerso dolor. φίλα, est τὸν βασιλεὺς, sta-
bilitum fortium, dolor a-
mantium.

Ff 2 VER

ANNO DOMINI
117
Evangeliæ
CIV
18